10 maart 2020

Bestuurlijke notitie

bij het 'Bosplan 2020 – 2030, onderweg naar 100 jaar Amsterdamse Bos'

1. Inleiding

Deze bestuurlijke notitie is de oplegger bij het 'Bosplan 2020 – 2030, onderweg naar 100 jaar Amsterdamse Bos. Dit is het nieuwe beleidsplan voor het Amsterdamse Bos, opgesteld door de gemeente Amsterdam en de gemeente Amstelveen. De belangrijkste bestuurlijke elementen van het plan zijn opgenomen in deze notitie.

2. Doel en ambities

Wethouders Gordon en Ivens hebben de opdracht verstrekt om een nieuw plan voor het Amsterdamse Bos op te stellen. Dit plan geeft een duidelijk beeld van onze gezamenlijke ambities, kaders en te varen koers. Voor het Amsterdamse Bos als natuurgebied en recreatiegebied.

Het doel is de natuur nog meer te beschermen en verbeteren, terwijl er ruimte blijft voor vrijetijdsbesteding.

Deze doelstelling is ook leidend bij het formuleren van onze ambities.

Onze ambities hebben we onderverdeeld in vier thema's:

1. Beschermen: hoe behouden we de waarde van het Bos voor de stedelijke omgeving? Dit doen we door toe te werken naar een situatie waarin achterstallig onderhoud verleden tijd is. Er wordt stevig ingezet op verrijking van natuurwaarden. Daarnaast helpen duurzaamheidsmaatregelen bij de klimaatdoelstellingen van de stad. Het landschappelijke en cultuurhistorische ontwerp is voor al deze ontwikkelingen het vertrekpunt.

2. Bereikbaar: hierin benadrukken we het belang van bereikbaarheid en toegankelijkheid van het Bos. De bereikbaarheid wordt verbeterd door aantrekkelijke fietsroutes (Sportas) en betere doorgaande fietsroutes in het Bos, en door beter OV naar het Bos. We zetten ons in bij de vervoersregio om het OV naar het Bos te verbeteren. Er komen goede alternatieven voor de auto. Toename van het autoverkeer naar en in het Bos is ongewenst. Er wordt een vergoeding gevraagd voor parkeren in het gehele Bos. Het gebruik van de doorgaande weg als drukke sluiproute voor autoverkeer wordt tegengegaan. De entreegebieden van het Bos worden verbeterd.

3. Benutten: we gaan de natuurwaarde verder verstevigen onder meer door aanleg van 7 hectare nieuwe natuur door het verwijderen van vooral teerhoudende paden, aanleg van nieuwe ecologische verbindingen met poelen en het uitbreiden van begrazing door Schotse Hooglanders.
We gaan de ondernemers in het Bos activeren en faciliteren (door samenwerking, kennisdeling en eenduidigheid te organiseren). Voor enkele nieuwe kleinschalige voorzieningen schetsen we een kader waardoor de ontwikkeling naadloos kan aansluiten op de moderne behoeften van de bezoeker. Daarnaast gaan we ons als Bos verder ontwikkelen als groen decor voor natuureducatie en sportactiviteiten in de openbare ruimte. Bovendien willen wij de positie van het Bos als kunst- en cultuurbestemming verder uitbouwen, zowel op het Cultuureiland als in de openbare ruimte van het Bos.

4. Bekend: we gaan de veelzijdigheid van het Bos benadrukken. Zo helpen we de spreiding van de drukte van het Bos.

Het Amsterdamse Bos is 1000 hectare groot en een polderbos op kleibodem. Dit is zeldzaam in Nederland. Op de natuurwaardenkaart van de gemeente Amsterdam zijn het Amsterdamse Bos, de zuidelijke oeverlanden van de Nieuwe Meer en de Amstelveense Poel aangegeven als toplocatie (klasse

natuurwaarde respectievelijk 4 en 5 (schaal 1-5). Als natuurgebied levert het Amsterdamse Bos een biotoop met 150 verschillende boomsoorten en honderden dier- en plantsoorten. De 200.000 bomen die er staan leveren bovendien een belangrijk aandeel in de luchtkwaliteit van de omgeving: jaarlijks binden ze 530 ton aan CO2 en filteren ze fijnstof, ozon en stikstof.

4. Aanleidingen Bosplan: nieuwe dynamiek

Goede balans vinden tussen verschillende soorten gebruik

De omgeving rond het Amsterdamse Bos verandert snel. De komende jaren moeten we een goede balans vinden tussen de groene en maatschappelijke functie, binnen de grenzen van wat ecologisch, maatschappelijk en financieel verantwoord is

Centraal stadsbos met groeiend aantal bezoekers

In de groeiende metropool krijgt het Bos als centraal stadsbos steeds meer betekenis als rust-, recreatie- en natuurgebied.

Gevolgen klimaatveranderingen

Onder andere door de jarenlange toename van uitstootgassen verandert het klimaat. Dit zorgt steeds vaker voor extreme weersituaties. Ook het Bos lijdt hieronder.

5. Gebiedszonering

We moeten de natuurkwaliteit, het historisch ontwerp en de maatschappelijke waarde van het Bos garanderen. Het Bos is in drie zones ingedeeld: een activiteiten-, een rust- en een natuurzone. Deze indeling vormt de belangrijkste toetsing voor alle toekomstige ontwikkelingen. De natuurzone wordt uitgebreid met (nieuwe) begrazingsgebieden en de (nieuwe) ecologische zone ‘de Groene AS’. De activiteitenzone wordt verkleind tot alleen de randen van het Bos, enkele locaties langs de doorgaande weg en de centrale activiteiten as tussen Boswinkel en Bostheater. Samen met de overige toetsinstrumenten, zoals het bestemmingsplan, is de zonering het kader van waaruit we kunnen reageren en anticiperen op nieuwe ontwikkelingen, met in het achterhoofd de groene en maatschappelijke functie van het Bos.

Beslispunt Colleges
Akkoord op het voorstel aanpassing gebiedszonering Amsterdamse Bos.

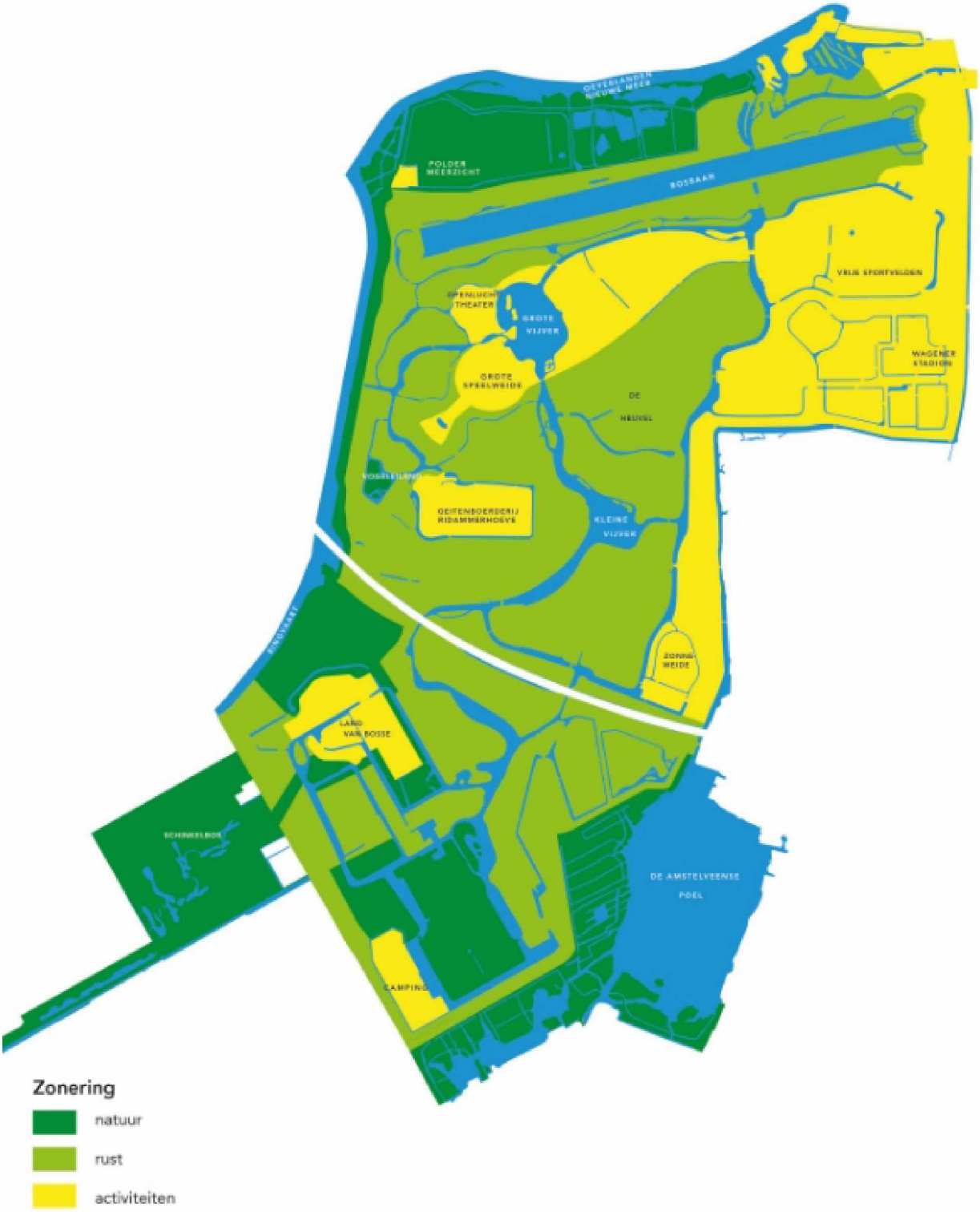
OEVERLANDEN NIEUWE MEER
POLDER MEERZICHT
BOSBAAN
VRIJE SPORTVELDEN
OPENLUCHT THEATER
GROTE VIJVER
WAGENER STADION
GROTE SPEELWEIDE
DE HEUVEL
VOGELEILAND
GEITENBOERDERIJ RIDAMMERHOEVE
KLEINE VIJVER
RINGVAART
ZONNEWEIDE
LAND VAN BOSSE
SCHINKELBOS
DE AMSTELVEENSE POEL
CAMPING
Zonering
natuur
rust
activiteiten

7. Bestuurlijke elementen ‘Bosplan 2020 – 2030’ per thema.

Thema 1: Beschermen

Beheer duurzaam op orde

Zeggenschap en financiering
We streven naar een andere besturing van het Bos waarbij de gemeente Amstelveen ook mee besluit. Het Bos is eigendom van de gemeente Amsterdam, maar ligt grotendeels op het grondgebied van Amstelveen. Het wordt door veel Amstelveners met plezier gebruikt en het is voor het bestuur en de inwoners van Amstelveen soms moeilijk uit te leggen dat ze niet over het Bos gaat. Amsterdam wenst dat Amstelveen structureel meedenkt en meebetaalt aan beheer, onderhoud en ontwikkeling. Amstelveen betaalt echter principieel niet mee aan het private eigendom van anderen, ook al is dit een buurgemeente.

Amsterdam en Amstelveen willen op korte termijn opties in beeld hebben over een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het Bos. Hiervoor worden samen mogelijke formele constructies van zeggenschap en financiering verkend.
Amstelveen en Amsterdam bekijken nu hoe Amstelveen kan bijdragen aan de beheerkosten,

Beslispunt Colleges

Eind dit jaar zullen de wethouders Amsterdamse Bos van de gemeenten Amstelveen en Amsterdam een voorstel voorleggen aan haar Colleges over de besturing en financiering van het Bos .

Thema 2: bereikbaar

Beslispunt College

Beslispunt College

Openbaar vervoer
Nu komt slechts 2% van de bezoekers met het openbaar vervoer naar het Bos. Zo kan een simpele oplossing als het geven van de naam ‘Amsterdamse Bos’ aan een bushalte al een bijdrage leveren. Maar liefst 61% van de bezoekers komt met de auto.

Beslispunt College
Akkoord op onderzoek door Amstelveen en Amsterdam, in afstemming met vervoerregio en vervoerders, naar mogelijkheden om binnen de huidige financiële en praktische situatie
de rol van het OV te vergroten. Wethouders voor Amsterdamse Bos zal de resultaten hiervan voorleggen aan de Colleges.

Vergoeding voor parkeren

De parkeervoorzieningen in het Bos zijn bestemd voor recreanten en sporters. Het parkeren op de parkeerterreinen in het Bos door bedrijven uit de omgeving wordt tegengegaan. Het autogebruik (ook door invoering van betaald parkeren in Buitenveldert) leidt tot meer parkeeroverlast in delen van het Bos. De parkeeropbrengsten worden gebruikt voor het beheer en onderhoud van het Bos.

Beslispunt College

Akkoord te gaan met een gefaseerde invoering van een vergoeding voor betaald parkeren in het Amsterdamse Bos. De wethouder Amsterdamse Bos bereidt, in nadere afstemming met de gemeente Amstelveen en stadsdeel Zuid hiertoe een voorstel voor.

Thema 3: benutten

7.5 Leren en werken

Het Amsterdamse Bos is een groen domein dat uitnodigt om te leren en te ontwikkelen. Op het gebied van leren en werken is veel winst te boeken voor de stad, de omgeving, het Bos en de doelgroepen van vele Amsterdamse organisaties die ondersteuning bieden bij werk, integratie, onderwijs en participatie. Met dagelijks meer dan 100 deelnemers is het Bos een belangrijke aanbieder binnen de stad Amsterdam. Additionele werkkrachten werken aan hun eigen toekomst en zorgen er tegelijkertijd voor dat het Bos er beter en mooier bij staat. Uit de DWI middelen voor re-integratie is voor 2012 een bedrag vrijgemaakt voor re-integratietrajecten in het Amsterdamse bos.

Beslispunt College

Thema 4: bekend

Beslispunt College

8. Gewenste resultaten in 2030, op hoofdlijnen

Met de hierboven voorgestelde maatregelen kunnen op de gestelde hoofddoelen over vier jaar de volgende resultaten worden bereikt:

	2020	2030
Beschermen~~Hoofddoel 1~~: duurzaam behoud Bos		
Fiets- en wandelpaden in voldoende staat	66%	100%
Toplaag speelweiden in voldoende staat	75%	75%

Meerjaren Onderhoudsplannen voor alle assets.	Niet ingevoerd	Ingevoerd
Baggeren sloten (33 hectare)	Incidenteel	2 hectare per jaar
~~Hoofdwatergangen op voldoende diepte~~114 bruggen in goede staat.	41%	95%
~~Hoofddoel 2: maatschappelijk rendement~~		
% Amsterdammers dat in Bos is geweest	50%	55%
Algemeen waarderingscijfer Bos	8,2 (2010)	7,5
Geschikte leer,-stage of werkplek (dagelijks)	100	150

In 2012 wordt via het jaarlijkse O+S Omnibusonderzoek een nulmeting gehouden, in 2014 een 1-meting en in 2016 een 2-meting. Voor het realiseren van deze doelen staat er een vraaggerichte, actief beherende en faciliterende organisatie, die zich richt op een actieve en duurzame relatie met haar stakeholders.